

การวางแผนกลยุทธ์โลจิสติกส์

การวางแผนกลยุทธ์โลจิสติกส์ คือ

การกำหนดทิศทางและแผนงานระยะยาวเพื่อบริหารจัดการการไหลเวียนของสินค้า บริการ และข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ต้นทางจนถึงผู้บริโภค โดยมีเป้าหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ทันเวลาและคุ้มค่าที่สุด ลดต้นทุน และสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ผ่านการวางแผนด้านการขนส่ง การจัดการสินค้าคงคลัง การคลังสินค้า และการบูรณาการเทคโนโลยี

ความสำคัญต่อธุรกิจ

กลยุทธ์โลจิสติกส์ที่ดีเป็นหัวใจสำคัญในการ เชื่อมโยงทุกส่วนของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ทำให้ธุรกิจสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และบรรลุเป้าหมายทางธุรกิจโดยรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ.

วัตถุประสงค์หลัก

- เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน เป็นการกำจัดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น, ใช้ทรัพยากรน้อยลงแต่ได้ผลลัพธ์เท่าเดิมหรือดีกว่า.
- สร้างความพึงพอใจลูกค้า ช่วยในการส่งสินค้าถูกต้อง ถูกเวลา ถูกสถานที่ ไม่มีข้อผิดพลาด.
- สร้างความได้เปรียบทางธุรกิจ เป็นการสร้างความภักดีของลูกค้า (Customer Loyalty).

องค์ประกอบสำคัญของการวางแผนกลยุทธ์โลจิสติกส์

- **การขนส่ง (Transportation):** การเลือกเส้นทาง, การจัดสรรยานพาหนะให้เหมาะสม.
- **สินค้าคงคลัง (Inventory Management):** รักษาระดับสินค้าให้พอดี ไม่มากเกินไปจนเกิดต้นทุน หรือน้อยเกินไปจนขาด.
- **คลังสินค้า (Warehousing):** การจัดเก็บให้มีประสิทธิภาพสูงสุด, การใช้พื้นที่คุ้มค่า.
- **การบริการลูกค้า (Customer Service):** การปฏิบัติตามคำสั่งซื้อ, การจัดการคำสั่งซื้อ.
- **การจัดการข้อมูล (Information Management):** การไหลเวียนของข้อมูลที่ถูกต้องและรวดเร็ว.
- **โลจิสติกส์ย้อนกลับ (Reverse Logistics):** การจัดการการคืนสินค้า, การซ่อมแซม.

ระดับการวางแผนกลยุทธ์

- ▶ การวางแผนกลยุทธ์แบ่งออกเป็น 3 ระดับหลัก ได้แก่
- ▶ **ระดับองค์กร (Corporate Level)** กำหนดทิศทางภาพรวม,
- ▶ **ระดับธุรกิจ (Business Level)** กำหนดการแข่งขันในตลาดเฉพาะ, และ
- ▶ **ระดับปฏิบัติการ (Functional Level)** กำหนดการทำงานในแต่ละแผนก เพื่อให้การดำเนินงานทุกส่วนสอดคล้องและสนับสนุนเป้าหมายใหญ่ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์การออกแบบเครือข่ายโลจิสติกส์

การวางแผนและปรับปรุงการไหลของสินค้าจากซัพพลายเออร์ถึงลูกค้า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุน และสร้างความพึงพอใจ โดยต้องพิจารณาตั้งแต่ระดับกลยุทธ์ (การเลือกที่ตั้งศูนย์กระจายสินค้า, การขนส่ง) ไปจนถึงปฏิบัติการ (การจัดการคลังสินค้า, การติดตามสินค้า) เน้นความยืดหยุ่น การใช้เทคโนโลยี และการประสานงานกับพันธมิตร เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์

1. การออกแบบระบบสารสนเทศโลจิสติกส์
2. การออกแบบองค์กร โลจิสติกส์
3. การออกแบบเครือข่ายโลจิสติกส์
4. การออกแบบกระบวนการ โลจิสติกส์

ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการ โลจิสติกส์กับความสามารถในการแข่งขัน

- ▶ ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการ โลจิสติกส์กับการผลิต
(Raw Material, Production Process, Distribution)
- ▶ ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการ โลจิสติกส์กับการเงิน
(Funding, Spending)
- ▶ ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการ โลจิสติกส์กับการตลาด
(4P = Product, Price, Place, Promotion)

การจัดการ โซ่อุปทานแบบกรีน

- ▶ การจัดการ โซ่อุปทานแบบกรีน (Green Supply Chain Management: GSCM) คือการบูรณาการแนวคิดด้านสิ่งแวดล้อมเข้ากับทุกขั้นตอนของโซ่อุปทาน ตั้งแต่การจัดซื้อ การผลิต การขนส่ง และการจัดการของเสีย เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้ทรัพยากร เพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุน โดยเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า และส่งเสริมการรีไซเคิล/นำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อสร้างความยั่งยืนและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับธุรกิจ

องค์ประกอบหลักของ Green Supply Chain Management

1.การจัดซื้อจัดหายั่งยืน (Green Procurement/Sourcing):

- เลือกวัตถุดิบจากแหล่งที่ยั่งยืน มีการรับรอง.
- กำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับซัพพลายเออร์.

2.การออกแบบเพื่อสิ่งแวดล้อม (Eco-Design):

- ออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ใช้วัสดุน้อยลง ใช้งานได้นาน และรีไซเคิลง่าย.
- ลดของเสียตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ.

3.กระบวนการผลิตสะอาด (Clean Production):

- ลดการใช้พลังงานและทรัพยากร (เช่น น้ำ).
- ควบคุมมลพิษจากของเสีย (ของแข็ง, ของเหลว, ก๊าซ).
- ใช้พลังงานหมุนเวียน.

4.โลจิสติกส์สีเขียว (Green Logistics):

- การขนส่ง: ขับขี่ประหยัดน้ำมัน (Eco-drive), บรรทุกเต็มคัน (Full Truck Load), ลดการขนส่งเที่ยวเปล่า (Backhaul), เปลี่ยนรูปแบบการขนส่ง (Modal Shift).
- บรรจุภัณฑ์: ใช้วัสดุรีไซเคิลได้ ย่อยสลายได้ หรือใช้ซ้ำ (Eco-Packaging).
- คลังสินค้า: เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่ ลดการใช้พลังงาน.

5.การจัดการของเสีย (Waste Management):

- ใช้หลักการ 4R (Reduce, Reuse, Recycle, Recover) เพื่อนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่.
- กำจัดของเสียอย่างปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม.

6.ความร่วมมือและความโปร่งใส (Collaboration & Transparency):

- สร้างความร่วมมือกับทุกฝ่ายในโซ่อุปทาน (ซัพพลายเออร์ ลูกค้า) เพื่อเป้าหมายร่วมกัน.
- มีระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) และการรายงานที่โปร่งใส.

ประโยชน์ของการจัดการโซ่อุปทานแบบกรีน

ประโยชน์ต่อธุรกิจ

- **ลดต้นทุน:** ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน, การจัดการของเสีย, และค่าขนส่งจากการวางแผนเส้นทางที่มีประสิทธิภาพและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า.
- **เพิ่มประสิทธิภาพ:** ปรับปรุงกระบวนการผลิตและการขนส่งให้ดีขึ้น ลดความสูญเปล่าและเพิ่มผลผลิตโดยรวม.
- **เสริมสร้างภาพลักษณ์แบรนด์:** สร้างความน่าเชื่อถือและชื่อเสียงที่ดีในฐานะองค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม.
- **เพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน:** ดึงดูดลูกค้ากลุ่มที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม และสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง.
- **ลดความเสี่ยง:** สอดคล้องกับกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดขึ้นและลดความเสี่ยงในการถูกมองข้ามในตลาดโลก.

ประโยชน์ของการจัดการโซ่อุปทานแบบกรีน

ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม

- **ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG):** ลดมลพิษทางอากาศจากการขนส่งและการผลิตโดยใช้ยานพาหนะไฟฟ้าหรือพลังงานสะอาด.
- **ลดของเสีย:** ส่งเสริมการนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ (Reuse, Recycle) และการลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่จำเป็น.
- **อนุรักษ์ทรัพยากร:** ลดการใช้พลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง.
- **ลดมลพิษ:** ลดมลพิษทางน้ำและเสียงจากการดำเนินงานในห่วงโซ่อุปทาน.

วิธีการและตัวอย่าง

- **Green Logistics:** การขนส่งที่มีประสิทธิภาพ, ลดการปล่อยคาร์บอน, การใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม.
- **Green Procurement:** การจัดซื้อวัตถุดิบจากแหล่งที่ยั่งยืนและมีการตรวจสอบย้อนกลับได้.
- **Eco-Design:** การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัสดุสิ้นเปลืองน้อยลงและรีไซเคิลง่าย.

Week 2 Logistics Strategic Planning/Dr.somkiat

- **Waste Management:** การจัดการของเสียอย่างปลอดภัยและการนำกลับมาใช้ใหม่.